

บัญชีรายชื่อมติดคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง มาตรการประหยัดพลังงานที่เห็นควรยกเลิก

[illegible]

ลำดับ	มติคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของกระทรวงพลังงาน
			แต่เนื่องจากเครื่องปรับอากาศเก่าที่มีอายุการใช้งานนานกว่า 10 ปี ถูกถอดออกแล้วมีการนำไปใช้งานใหม่ในสถานที่อื่น ด้วยประสิทธิภาพต่ำและสิ้นสภาพแล้ว ยิงจะใช้ไฟฟ้าสิ้นเปลืองมากกว่าเครื่องปรับอากาศใหม่ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาดังนี้ 1. กรณีที่หน่วยงานขอตั้งงบประมาณเพื่อซื้อเครื่องปรับอากาศ ต้องเป็นการซื้อประเภทที่ได้รับฉลากแสดงประสิทธิภาพการใช้พลังงานสูง พร้อมระบุเหตุผลด้วยว่าเครื่องใหม่ที่ดีซื้อมันเพื่อแทนเครื่องปรับอากาศเก่าหรือไม่ 2. หากเป็นการซื้อเพื่อแทนเครื่องปรับอากาศเก่า อายุการใช้งานนานกว่า 10 ปี ต้องดำเนินการทำลายเครื่องปรับอากาศที่ถูกถอดออก โดยป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการจัดการกับสารทำความเย็น และน้ำมัน Compressor ให้เรียบร้อยก่อนแยกชิ้นส่วนไปจำหน่าย 3. ให้สำนักงานงบประมาณติดตามการพิจารณาอนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศของแต่ละหน่วยงานของรัฐเสนอมา โดยแยกรายการค่าใช้จ่ายออกเป็นรายการหนึ่งต่างหาก พร้อมทั้งระบุว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นรายการห้ามโอนย้าย

ลำดับ	มติคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของกระทรวงพลังงาน
4.	28 พฤศจิกายน 2543 เรื่อง แนวทางรณรงค์เพื่อประหยัดน้ำมัน	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากดำเนินการแล้ว (กรณีนี้ถ้ากระทรวงพลังงานพิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวควรคงไว้ก็เห็นควรพิจารณานำไปปรับปรุงรวมกับมติคณะรัฐมนตรีอื่น อาทิ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เรื่อง ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศ)	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
5.	25 กันยายน 2544 เรื่อง มาตรการประหยัดพลังงาน	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากมียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว ประกอบกับคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 5/2544 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2544 ได้ถูกยกเลิกโดยคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 7/2544 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2544 แล้ว	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
6.	8 ตุลาคม 2545 เรื่อง มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2545 (ครั้งที่ 91)	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากมียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว ประกอบคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 5/2544 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2544 ได้ถูกยกเลิกโดยคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 7/2544 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2544 แล้ว	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ลำดับ	มติคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของกระทรวงพลังงาน
7.	26 พฤศจิกายน 2545 เรื่อง การรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (มาตรการจูงใจในการประหยัด)	เห็นควรยกเลิก เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับรูปแบบแนวทางการรายงานการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (มาตรการจูงใจในการประหยัด) ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ เนื่องจากซ้ำซ้อนกับการดำเนินการของกระทรวงพลังงาน ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เรื่อง ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศกำหนดให้กระทรวงพลังงานเป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมรายงานผลการประหยัดพลังงานของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
8.	25 กุมภาพันธ์ 2546 เรื่อง การประหยัดพลังงาน	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากมียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
9.	4 มีนาคม 2546 เรื่อง การประหยัดพลังงาน	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากในส่วนที่กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม ถือปฏิบัติในการประหยัดพลังงานตามมาตรการและโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2546 เรื่อง การประหยัดพลังงานอย่างจริงจังในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ภาคเอกชนและประชาชนโดยทั่วไปนั้น มียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว และในส่วนที่กำหนดให้กระทรวงพลังงานรับไปศึกษาหาแนวทางและวิธีการรณรงค์ให้ประชาชนร่วมมือกันประหยัดพลังงานได้มีการดำเนินการแล้ว	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ลำดับ	มติคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของกระทรวงพลังงาน
10.	18 มีนาคม 2546 เรื่อง ความคืบหน้าและการเตรียมพร้อมในการดำเนินการเพื่อรองรับวิกฤตการณ์น้ำมันแพง	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากสถานการณ์ได้ผ่านพ้นไปแล้ว	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
11.	11 พฤษภาคม 2547 เรื่อง การเร่งรัดการประหยัดพลังงาน	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากมียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
12.	18 พฤษภาคม 2547 เรื่อง การรณรงค์มาตรการประหยัดพลังงาน	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากมียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
13.	8 มิถุนายน 2547 เรื่อง การรณรงค์มาตรการประหยัดพลังงาน	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากมียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว รวมทั้งยังได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2548 เรื่อง มาตรการบังคับเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศ	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
14.	24 สิงหาคม 2547 เรื่อง มาตรการประหยัดพลังงานในภาวะราคาน้ำมันแพงและเรื่องสรุปผลการหารือมาตรการประหยัดพลังงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเวลาปิดห้างสรรพสินค้าซูเปอร์สโตร์ และดิสเคาน์ทสโตร์	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีในข้อ 1 ได้ดำเนินการแล้วส่วนข้อ 2 และข้อ 4 มียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 และมาตรการบังคับเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2548 เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว ส่วนข้อ 3	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี / ถ้ากระทรวงพลังงาน...

ลำดับ	มติคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	ความเห็นของกระทรวงพลังงาน
		ถ้ากระทรวงพลังงานจะพิจารณาเห็นสมควรคงไว้ก็ควรนำไปปรับปรุงรวมกับมติคณะรัฐมนตรีอื่น อาทิ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2548 เรื่อง มาตรการบังคับเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศในข้อ 2	
15.	12 ตุลาคม 2547 เรื่อง มาตรการประหยัดพลังงานในภาวน้ำมันแพง	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากดำเนินการแล้ว (กรณีนี้มติคณะรัฐมนตรีในข้อ 1-3 มีเงื่อนไขเวลาที่กำหนดไว้ ส่วนข้อ 4 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า เวลาได้ล่วงเลยมานานแล้วน่าจะได้มีการดำเนินการในเรื่องนี้แล้วเช่นกัน)	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
16.	19 เมษายน 2548 เรื่อง มาตรการเร่งรัดประหยัดพลังงาน	เห็นควรยกเลิก เนื่องจากได้ดำเนินการแล้ว	เห็นควรตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หมายเหตุ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เรื่อง ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาด้านพลังงานของประเทศข้อ 1 ที่มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดแนวทางการกำกับ ติดตาม การดำเนินการในรายละเอียดของแต่ละภาคนั้นจะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในการดำเนินแก้ไข เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐบาลชุดใหม่แล้ว

บทสรุปผู้บริหาร
(Executive Summary)

โครงการ
การศึกษาดำเนินการกับเครื่องปรับอากาศเก่า
ที่ถูกถอดออกโดยโครงการอาคารของรัฐ

เสนอต่อ

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
(กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน)

ดำเนินงานโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

15 มีนาคม 2544

โครงการ

การศึกษาการดำเนินการกับเครื่องปรับอากาศเก่าที่ถูกถอดออก

โดยโครงการอาคารของรัฐ

โดย

ที่ปรึกษาโครงการ	รศ.ดร.ไพฑูริย์	หังสพฤกษ์	
คณะผู้วิจัย	ดร.จิรวรรณ	เดียร์ธสุวรรณ	หัวหน้าโครงการ
	รศ.วารุณี	เดีย	หัวหน้าโครงการร่วม
	รศ.ดร.อภิชาติ	เทอดโยธิน	
	ผศ.สิทธิชัย	วงศ์ธนสุภรณ์	
	ผศ.สุรัชย์	บวรเศรษฐนันท์	
	ธวัชชัย	ชยานิช	
	สุวัฒน์	ครุฑศนวินท์	
	ปราโมทย์	ลายประดิษฐ์	

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บทสรุปผู้บริหาร
(Executive Summary)

**โครงการ การศึกษาการดำเนินการกับเครื่องปรับอากาศเก่าที่ถูกถอดออก
โดยโครงการอาคารของรัฐ**

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานได้ดำเนินการอาคารของรัฐ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานของอาคารและอนุรักษ์พลังงานของประเทศ โดยทำการสำรวจ ออกแบบและปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานของอาคารเฉลี่ยปีละ 160 แห่ง การดำเนินการปรับปรุงระบบปรับอากาศ ด้วยการเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศเก่าที่มีอายุการใช้งานเฉลี่ย 7 ปีขึ้นไป ที่มีประสิทธิภาพต่ำและเสื่อมสภาพแล้วมีค่า EER ประมาณ 5 Btu/hr/W ให้เป็นเครื่องปรับอากาศประสิทธิภาพสูงที่มีค่า EER ประมาณ 9.6 – 10.6 Btu/hr/W จำนวนเฉลี่ยปีละ 3,333 เครื่อง ขนาดทำความเย็นรวมทั้งสิ้นประมาณ 7,600 ตันความเย็น โดยกระจายอยู่ทั่วประเทศ

โครงการอาคารของรัฐดังกล่าว ยังต้องหาแนวทางในการจัดการกับเครื่องปรับอากาศเก่าที่จะถูกถอดออกเหล่านี้ให้เหมาะสม ได้มีการศึกษาการจัดการกับเครื่องปรับอากาศเก่านี้อย่างละเอียดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ โครงการอาคารของรัฐต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเครื่องปรับอากาศเก่าที่ถอดออกจากโครงการอาคารของรัฐให้มีการนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด
2. เพื่อศึกษาแนวทางวิธีการทำลายเครื่องปรับอากาศเก่าที่ไม่สามารถใช้งานอย่างคุ้มค่าหรือเหมาะสมที่จะปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นได้
3. ศึกษาถึงความเหมาะสมในการจัดการเครื่องปรับอากาศเก่าทางด้านเทคนิคด้านเศรษฐศาสตร์และด้านสิ่งแวดล้อม

3. ขอบเขตการศึกษา

- 1 ศึกษาวิธีการถอดเครื่องปรับอากาศเก่าออกจากสถานที่ตั้ง โดยให้สารทำความเย็นรั่วสู่บรรยากาศน้อยที่สุดและให้ได้ตามเกณฑ์ของ EPA
- 2 รวบรวมและศึกษามาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำลายเครื่องปรับอากาศเก่าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
- 3 ศึกษาแนวทางความเป็นไปได้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของเครื่องปรับอากาศเก่าที่ถูกถอดออกให้มีระดับประสิทธิภาพดีขึ้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านเทคนิค และการลงทุนรวมถึงหน่วยงานที่จะรับผิดชอบดำเนินการ
- 4 พิจารณาแนวทางในการทำลายเครื่องปรับอากาศเก่าที่ถูกถอดออก ตามผลการศึกษาตามข้อ 1 และข้อ 2 ที่คำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านเทคนิค โดยจะต้องพิจารณาแยกเป็นรายอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมเพรสเซอร์ (Compressor), คอนเดนเซอร์ (Condenser), อีวาพอเรเตอร์ (Evaporator) และพัดลมต่าง ๆ และการลงทุนรวมถึงหน่วยงานที่จะรับผิดชอบในการดำเนินการ
- 5 ศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของสารทำความเย็น R22 จากเครื่องปรับอากาศเก่าที่ถูกถอดออกว่ามีผลกระทบมากน้อยเพียงไรและพิจารณาแนวทางในการจัดเก็บสารทำความเย็นของเครื่องปรับอากาศที่โครงการอาคารของรัฐรีดถอนออกเพื่อที่จะนำกลับมาใช้งานใหม่ โดยให้คำนึงถึงวิธีการที่เหมาะสมและความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐศาสตร์

4. การศึกษามาตรฐานในการจัดการเครื่องปรับอากาศ

จากการศึกษาพบว่า ในประเทศไทยยังไม่มีมาตรฐานการกำหนดหรือหน่วยงานรองรับในการทำหลายเครื่องปรับอากาศโดยให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ยกเว้นข้อกำหนดในเรื่องสารทำความเย็น ซึ่งปัจจุบันยังเจาะจงในส่วนของการทำความเย็น R-12 และการกำจัดน้ำมันหล่อลื่น ซึ่งข้อกำหนดนี้ยังอยู่ในระดับนโยบายที่ส่งเสริมและกระตุ้น แต่ยังไม่มีการบังคับที่เด่นชัด แต่สำหรับต่างประเทศ มาตรฐานการทำหลายเครื่องปรับอากาศจะเน้นหนักไปในด้านที่เกี่ยวกับสารทำความเย็นทั้งสิ้น ได้แก่

4.1 มาตรฐาน EPA เป็นมาตรฐานของหน่วยงาน Environmental Protection Agency ได้แก่มาตรฐาน EPA 608 ซึ่งเป็นมาตรฐานในการกำหนดกระบวนการกักเก็บสารทำความเย็นออกจากเครื่องปรับอากาศ

4.2 มาตรฐานของ ARI เป็นมาตรฐานของหน่วยงาน Air Conditioning & Refrigeration Institute ได้แก่

- มาตรฐาน ARI 700 เป็นมาตรฐานที่ใช้กำหนดคุณลักษณะของสารทำความเย็น ทั้งสารทำความเย็นใหม่และสารทำความเย็นที่ผ่านกระบวนการปรับสภาพแล้ว
- มาตรฐาน ARI 740 เป็นมาตรฐานในการกำหนดคุณลักษณะของเครื่องกักเก็บสารทำความเย็นทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่

5. การศึกษาวิธีการนำสารทำความเย็นออกจากเครื่องปรับอากาศเก่า

จากการสำรวจเครื่องปรับอากาศที่ถูกถอดออกจากสถานที่จริง จากการตรวจสอบสภาพภายนอกพบว่า เครื่องปรับอากาศที่มีสภาพดีและสามารถนำกลับมาใช้งานได้มีอยู่ประมาณ 40 % ของเครื่องปรับอากาศทั้งหมดที่ถูกถอดออกและพบปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการนำสารทำความเย็นออกจากเครื่องปรับอากาศ ในกรณีที่เครื่องปรับอากาศไม่มีวาล์วบริการหรือวาล์วลูกศรติดตั้งอยู่ กรณีนี้สามารถแก้ปัญหาโดยใช้วาล์วเจาะท่อ (Line Tap Valve) หรือวาล์วพิเศษที่ได้รับการออกแบบสำหรับใช้ในการนำสารทำความเย็นออกจากเครื่องปรับอากาศออกได้